प्रगाथो घौरः काण्वः । इन्द्रः । पंक्तिः, ७-९ बृहती ।

प्रो अस्मा उपस्तुतिं भरता यज्जजीषति।

उक्थैरिन्द्रस्य माहिनं वयौ वर्धन्ति सोमिनौ भुद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०१

यत्- यदि । जुजोषित- सेवते । तिर्हे । अस्मै- एतस्मै । उपस्तुतिम्- स्तवम् । प्र भरत-सम्पादयत । उक्थेः- मन्त्रेः । इन्द्रस्य । माहिनम्- महत् । वयः- अन्नम् । वर्धन्ति- वर्धयन्ति । सोमिनः- रसनिष्पादकस्य । इन्द्रस्य । रातयः- दानानि । भद्राः- कल्याणानि ॥१॥

अयुजो असमो नृभिरेकः कृष्टीर्यास्यः।

पूर्वीरित प्र वीवृधे विश्वा जातान्योजसा भुद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०२

अयुजः- असहायः। असमः। नृभिः- वीरैः। एकः। अयास्यः- उपक्षपयितुमश्चाक्यः। पूर्वीः-पुराणीः। कृष्टीः- प्रजाः। अति प्र ववृधे- अतिप्रवर्धते। विश्वा- सर्वाणि। जातानि। ओजसा अति वर्धते॥२॥

अहितेन चिद्वैता जीरद्रानुः सिषासति।

प्रवाच्यीमन्द्र तत्तर्व वीर्याणि करिष्यतो भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०३

अहितेन- अनिहितेन प्रकटितेन। अर्वता- प्राणाश्वेन। जीरदानुः- क्षिप्रदान इन्द्रः। सिषासित-सम्भक्तुमिच्छिति। इन्द्र। तत्। करिष्यतः- कुर्वतः। तव- ते। वीर्याणि- वीर्यम्। प्रवाच्यम्-प्रशंसनीयम्।॥३॥

आ याहि कृणवीम तु इन्द्र ब्रह्माणि वधीना।

येभिः शविष्ठ चाकनौ भद्रमिह श्रवस्यते भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०४

आयाहि- आगच्छ । इन्द्र । ते- त्वद्र्थम् । वर्धना- वर्धकान् । ब्रह्माणि- मन्त्रान् । कृणवाम- कुर्मः । येभिः- यैः । श्वविष्ठ- बलिष्ठ । श्रवस्यते- श्रुतिकामाय । इह- अत्र । भद्रम्- कल्याणम् । चाकनः-कामयसे तान् कुर्मः ॥४ ॥

धृष्तिश्चिद्धषन्मनेः कृणोषीन्द्र यत्त्वम्।

ती्बैः सोमैः सपर्यतो नमोभिः प्रतिभूषतो भुद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०५ नमोभिः- नमस्कारैः। प्रतिभूषतः- त्वां मण्डयतः। सपर्यतः- परिचरतः। तीबैः- तीक्ष्णैः। सोमैः-रसैः। इन्द्र। धृषतः धृषत्- धृष्टाद्पि धृष्टम्। मनः- चित्तम्। कृणोषि- करोषि॥५॥

अवं चष्ट ऋचीषमोऽवताँ ईव मानुषः।

जुष्ट्वी दक्षस्य सोमिनः सर्खायं कृणुते युजं भुद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०६

अवतानिव- कूपानिव प्रवणान् । मानुषः- मनुष्यान् । ऋचीषमः- ऋश्च समः । अव चष्टे- पश्यित । जुष्ट्वी- प्रीतः । दक्षस्य- समर्थस्य । सोमिनः- रसनिष्पादकस्य । युजम्- योगम् । सखायम्-सख्यम् । कृणुते- कुरुते ॥६॥

विश्वें त इन्द्र वीर्यं देवा अनु कर्तुं दुदुः।

भुवो विश्वस्य गोपितिः पुरुष्टुत भुद्रा इन्द्रस्य गुतर्यः॥ ८.०६२.०७

विश्वे- सर्वे । देवाः । इन्द्र । ते- तव । वीर्यम् । अनु- अनुसृत्य । क्रतुम्- प्रज्ञाम् । ददुः- यच्छन्ति । पुरुष्टुत- बहुभिः स्तुत । विश्वस्य- सर्वस्य । गोपतिः- पालकः । भुवः- अभवः ॥७॥

गृणे तदिन्द्र ते शर्व उपमं देवतातये।

यद्धंसि वृत्रमोर्जसा शचीपते भुद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०८

इन्द्र । देवतातये- यज्ञाय । उपमम्- अन्तिकम् । तत् । ते- तव । शवः- बलम् । गृणे- गृह्णामि । शचीपते- प्रज्ञापालक । वृत्रम्- आवरणम् । ओजसा- बलेन । हंसि- नाशयसि ॥८ ॥

समेनेव वपुष्यतः कृणवन्मानुषा युगा।

विदे तदिन्द्रश्चेतेनमधे श्रुतो भुद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०९

वपुष्यतः - स्ववपुः कामयतः पुरुषान् । समना - सहृदया स्त्री । इव - स्ववशीकरोतीव । मानुषा युगा -मनुष्यकालान् । कृणवत् - इन्द्रः स्ववशीकरोति । अध - अथ । श्रुतः - श्रुतिप्रसिद्धः । इन्द्रः । तत् । चेतनम् । विदे - लभते ॥९॥

उजातिमेन्द्र ते शव उत्त्वामुत्तव कर्तुम्।

भूरिगो भूरि वावृधुर्मघेवन्तव शर्मीण भुद्रा इन्द्रेस्य रातयः॥ ८.०६२.१०

इन्द्र। ते- तव। शवः- बलम्। उज्ञातम्। त्वाम्। उद्वर्धयन्ति। तव- ते। क्रतुम्- प्रज्ञाम्। उद्वर्धयन्ति। मघवन्- धनवन्। तव- ते। शर्मणि- भद्रे। भूरिगो- बहुरश्मे। भूरि- बहूनि। वावृधुः-वर्धयन्ति॥१०॥

अहं च त्वं चे वृत्रह्न्सं युज्याव सुनिभ्य आ।

अरातीवा चिदद्विवोऽनुं नौ शूर मंसते भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.११

अहं च त्वं च। वृत्रहन्- आवरणनाशक। सिनिभ्यः- सम्भजनेभ्यः। आ युज्याव- सङ्गतौ भवाव। अद्रिवः- विज्ञन्। शूर- समर्थ। अरातीवा- अदाता। चित्- अपि। नौ- आवाम्। अनु मंसते- अनुमितं करोति॥११॥

सुत्यमिद्वा उ तं वयमिन्द्रं स्तवाम् नानृतम्।

महाँ असुन्वतो वधो भूरि ज्योतीं िष सुन्वतो भुद्रा इन्द्रेस्य रातयः॥ ८.०६२.१२

सत्यम्। इत्- एव। तम्- अमुम्। इन्द्रम्। वयम्। स्तवाम- स्तुमः। नानृतम्। असुन्वतः-अनिष्पादकरसस्य। महान्। वधः। सुन्वतः- रसनिष्पादकस्य। भूरि- बहूनि। ज्योतींषि ॥१२॥